

2016

BILTEN 7

PSSS UŽICE

Jul. 2016.

31.07..2016.

SADRŽAJ BILTENA

Tema: Kritičan period kukuruza prema vlazi

- dipl. ing. Ljubodrag Pantelić, savetodavac za ratarstvo

Tema: Tehnika berbe kruške

- dipl. ing. Andrija Radulović, savetodavac za voćarstvo

Tema: Malinina mušica izdanka(MMI)-Rasseliella theobaldi

- dipl. ing. Zorica Lazić, savetodavac za zaštitu bilja

Tema : Moljac paradajza- Tuta absoluta

dipl. ing. Milena Ćirić, savetodavac za zaštitu bilja

Tema: Ca i P u ishrani krava

dipl. ing. Nebojša Đurić, savetodavac za stočarstvo

Tema: Razmnožavanje ribizle zrelim reznicama

- dipl.ing. Nebojša Brzaković,savetodavac za voćarstvo

Tema: Značaj selena u ishrani životinja

- dipl.ing.Dejan Stanković ,savetodavac iz oblasti stočarstva

Tema: Berba,čuvanje i upotrebna vrednost plodova aronije

- dipl.ing. Snežana Janjić

Tema: Prednosti letnje sadnje jagode

- Dipl.ing. Ana Prokić

Stanje useva - Ljubodrag Pantelić, dipl.ing

Prognoza i izveštavanje o prisustvu biljnih bolesti i štetočina: Rezidba i zaštita zasada maline posle završene berbe

- dipl.ing. Milenko Gavrilović, stručni saradnik.

Dominantne mesečne cene preuzete iz biltena STIPS-a

POLJOPRIVREDNA SAVETODAVNA I STRUČNA SLUŽBA UŽICE DOO“ UŽICE

- Dipl.ing, Miroslav Milivojević- direktor i stručni saradnik za stočarstvo
- dipl. ing. Ljubodrag Pantelić, savetodavac za ratarstvo
- dipl. ing. Milenko Gavrilović, stručni saradnik za zaštitu bilja
- dipl. ing. Nebojša Đurić, savetodavac za stočarstvo
- dipl. ing. Zorica Lazić, savetodavac za zaštitu bilja
- dipl. ing. Milena Ćirić, savetodavac za zaštitu bilja
- dipl. ing. Bojana Nešić ,savetodavac za agroekonomiju
- dipl. ing. Andrija Radulović, savetodavac za voćarstvo
- dipl.ing. Nebojša Brzaković, savetodavac za voćarstvo
- dipl.ing. Dejan Stanković, savetodavac za stočarstvo
- dipl.ing. Snežana Janjić, savetodavac za voćarstvo
- dipl.ing. Ana Prokić, savetodavac za voćarstvo
-

**50 GODINA SA VAMA
PSSS LIDER INFORMACIJA**

koji prati i implementira nove trendove i tehnologije u proizvodnji, specifičan sistem rada i implementacija novih znanja, leadersku poziciju znanja implementira u proizvodnju kod neposrednih proizvođača.

Kroz svakodnevno obavljanje svojih aktivnosti postajemo prepoznatljivo ime na tržištu znanja.

Spremni smo sa pružimo stručnu pomoć iz oblasti:

- ratarstva
- stočarstva
- voćarstva
- zaštite bilja
- kao i da otklonimo sve nedoumice u poljoprivrednoj proizvodnji
-

PSSS je sistem koji ima:

- 50 punih godina rada;
- 15 zaposlenih stručnjaka sa sedištem u Užicu
- Profesionalan stručni kadar koji jednostavno i brzo povezuje znanje sa praksom
- Ažuriranje novih stručnih informacija i znanja

Brz protok informacija od PSSS prema vama i obrnuto, omogućava efikasno rešavanje iskrslih problema!

Telefoni /fax službe: 031/513-754, 516-266 e- mail: pssuzice@sbb.r

Kritičan period kukuruza prema vlazi

Kukuruz je naročito osetljiv na sušu u toku vegetacije počevši sa periodom 10 dana pre metličenja i završavajući 20 dana iza početka cvetanja. Ovaj period je nazvan i „kritičnim periodom“. Potreba za vodom kada neispunjavanjem ovih potreba dovodi do znatnog snižavanja prinosa.

„Kritičan period“ se poklapa sa početkom formiranja polena, a završava se završetkom oplodnje i početkom formiranja zrna. Suša u vreme formiranja polena (u toku 10 dana koji prethode metličenju) izaziva patološke promene na njima i sterilnost znatnog dela polena. Kao rezultat toga je znatno pogoršavanje oplodnje ženskih cvetova i znatno smanjenje prinosa zrna.

Suša u periodu formiranja polena i rasta metlica dovodi do znatnog sniženja fertilnosti polena, zatim i prinosa zrna.

Ženski cvetovi u periodu formiranja manje reaguju na sušu u poređenju sa muškim cvetovima.

Ako su biljke do metličenja rasle pri dovoljnoj obezbeđenosti vodom, a zatim u uslovima suše, njihov polen će se odlikovati visokom fertilnošću, a prinos zrna je praktično ravan nuli.

S obzirom na postojanje kod kukuruza vrlo izraženog i dosta dugog i kritičnog perioda i potrebna je naročita pažnja prema problemima nakupljanja i pažljivog utroška zemljišne vlage.

U nakupljanju, štednji i produktivnom utrošku zemljišne vlage odlučujući značaj ima pravilna obrada zemljišta, pri čemu je naročito važno da u njoj ima dovoljnih rezervi vlage u početku „kritičnog perioda“.

Pri obradi zemljišta neophodno je pridržavati se sledećih principa:

- Orađivati zemljište u zreloom stanju
- Od početka žetve preduseva do setve kukuruza, a zatim u vreme njegove vegetacije održavati zemljište u dobro obrađenom i u čistom stanju od korova

Donjom granicom mogućeg gajenja kukuruza smatra se 200 l/m² padavina u letnjem periodu.

Neophodno je imati u vidu da kukuruz postaje naročito osetljiv na nedostatak vlage u zemljištu pri visokoj temperaturi i niskoj relativnoj vlažnosti vazduha. U takvim uslovima, čak i pri relativno visokoj vlažnosti zemljišta biljke kukuruza mogu trpeti znatan deficit usled pojačanog isparavanja vode biljkama ne nadoknađujući to u punoj meri dolaskom vode iz zemljišta.

Ljubodrag Pantelić, dipl.ing.

Tehnika berbe kruške

Da bi se berba krušaka mogla blagovremeno i pravilno obaviti, potrebno je da se prethodno izvrše odgovarajuće pripreme. To podrazumeva sledeće : izvršiti procenu prosečnog prinosa plodova po stablu,hektaru i ukupno za celu plantažu;da se približno odredi broj dana za berbu ; da se obezbedi potreban broj radnika za utvrdjeni broj dana za berbu, utovar i prevoz plodova ; da se obezbedi potrebna ambalaža za berbu , kuke za savijanje grana,beraljke, kao i automatske platforme za berbu, transportna sredstva (traktori viljuškari); da se obezbede potrebni kapaciteti za skladištenje, odnosno za čuvanje plodova ako se ne iznose direktno na tržište ;da se obezbede određeni kapaciteti za sirovo konzerviranje (pulpa, mark) ili za preradu u rakiju otpalih , prezrelih ,nagnječenih ili od biljnih bolesti oštećenih plodova.Kada se sve to obezbedi , onda se pristupa berbi.

Letnje sorte krušaka obično se beru u dva , redje u jednom odnosno tri navrata. Prvo se oberu najkrupniji plodovi koji su promenili boju pokožice , pa posle 4- 6 dana preostali plodovi na stablu.Jesenje i zimske sorte , pak , beru se odjednom – u jednom navratu.

Branje krušaka treba početi od donjih grana i postepeno prelaziti na vršne. , da bi se otpadanje plodova svelo na najmanju meru.

Za stonu potrošnju kruške se beru rukom ili pomoću beraljke. Rukom se beru tako što se plod obuhvati celom šakom pa se kažiprst stavi na spojno mesto peteljke ploda i grančice i njome pritisne na peteljku, a plod podigne naviše i tako odvoji od grančice tom prilikom vodi se računa da se noktima ne ozledjuje pokožica ploda , kao i da peteljke ostanu cele , inače ivice odlomljenih peteljki mogu da oštete druge plodove. Svaki obrani plod se pažljivo spušta a ne baca u kengur torbu ili gajbu, korpu, sanduk jabučar, ili direktno na beskrajno platno mašine za berbu , prema tome čime se raspolaže pri berbi.Plodovi koji se ne mogu dohvatiti rukom beru se beraljkom.Njih ima različitog oblika i konstrukcije, ali najbolje su one koje zahvataju samo po jedan plod.

Za osmočasovno radno vreme jedan radnik može da obere u sanduke jabučare 400- 600 kg., a u boks palete 700- 800 kg krušaka, što zavisi od sistema uzgoja i rodnosti stabala.

Obrane plodove ne treba ostavljati na suncu , već ih odmah sklanjati u hladovinu, da bi se sprečilo prekomerno zagrevanje plodova i niz drugih neželjenih fizioloških procesa.

Andrija Radulović dipl. ing.

Malinina mušica izdanka(MMI)-*Rasseliella theobaldi*

Uzročnik tzv.cecidozog sušenja maline je malinina mušica izdanka-MMI.Primarne štete MMI su posledice ishrane larvi neposredno ispod epiredmisa, a sekundarne su posledice gljivičnih infekcija (*Fusarium spp.*,*Alternaria spp.*,*Phoma spp.*,*Leptosphaeria coniothyrium*) na mestima ishrane larve.

Cecidiozno sušenje nastaje posle ishrane larvi MMI na jednogodišnjim i dvogodišnjim izdancima. Oboljenje predstavlja interakciju štetočina i patogena, pri čemu mehanička oštećenja tkiva nastala ishranom larvi predstavljaju ulazna vrata za prodiranje patogena i nastanak infekcije.

MMI razvija više generacija u toku jedne godine, u našim uslovima četiri. Let imaga počinje krajem aprila i traje do septembra –početka oktobra. Larva se ubušuje pod koru, obično u prizemnom delu jednogodišnjih ili dvogodišnjih izdanaka.Novija istraživanja pokazuju da sve vrste mehaničkih povreda, a posebno mehanizovana berba, pospešuje razvoj ove štetočine.

Da bi se cecidiozno sušenje maline kontrolisalo neoprodno je sprečiti razvoj prve generacije MMI.Pojava se može najefikasnije pratiti postavljanjem feromonskih klopki.U slučaju da ne raspolažemo sa klopkama, pregled malinjaka se vrši u jesen ,zasecanjem 30-40 izdanaka do osnove i skidanjem kore.Ako se u donjem delu izdanka uoče tamne zone i pruge, to je znak sigurnog prisustva MMI.

Sledećeg proleća , krajem marta, desetak izdanaka zaseći tankom iglom, bez oštećenja parehnima. Preglede zaseka vršiti tokom aprila i maja. Kada se uoče, obavezan tretman insekticidima.

Najveću efikasnost su pokazali Actara 25WG folijarno u koncentraciji 0,015 % i Actellic EC 0,1%.

Ako je prognoza insekata izostala, insekticidi se primenjuju kada su izdanci 25-30cm visine, a posle dve nedelje drugi put. Primena insekticida posle berbe je neophodna mera u cilju redukcije MMI u malinjaku.

Zorica Lazić, dipl.ing.

Moljac paradajza- *Tuta absoluta*

Na području Srbije prisustvo ove štetočine je registrovano na 35 od 50 lokacija na kojima se prati vizuelnim pregledima i feromonskim klopama. Na Zlatiborskom okrugu brojnost je za sada mala, a štete nisu dostigle ekonomski značaj.

Odrasle jedinke su oko 10 milimetara dužine, sivo smeđe boje i noćni su leptiri. Ženke polažu sitna, eliptična jaja uglavnom na listove. Larve se pile nakon 4 do 5 dana. Larva ima četiri razvojna stadijuma. Larve prvog stadijuma su svetle a kasnije postaju zelene i roze boje.

Larva pričinjava štete na svim nadzemnim delovima biljke paradajza.

Larve prodiru u listove, stablo i plodove paradajza u kojima se hrane i razvijaju praveći karakteristične mine. Plodovi mogu biti napadnuti odmah po formiranju. Na listovima, larve se hrane samo mezofilom ostavljajući epidermis netaknut.

Paradajz je ugrožen u svim fazama razvoja, od rasada do biljaka u plodonošenju.

Ova štetočina ima visok reproduktivni potencijal. Larve ne ulaze u dijapauzu dokle god ima hrane, tako da u zatvorenom prostoru gde se tokom cele godine proizvodi paradajz, ova štetočina može razviti 10 do

12 generacija godišnje. Razviće jedne generacije traje od 29 do 38 dana, u zavisnosti od uslova sredine.

Mere zaštite

Mere kontrole moljca paradajza su veoma složene.

Hemijske mere kontrole su limitirane biologijom ove štetočine tj. njenim velikim kapacitetom razmnožavanja i činjenicom da veoma brzo stiče otpornost na insekticide. Nije redak slučaj da se nakon introdukovanja ove vrste, u mnogim zemljama Evrope pa i kod nas, upotreba insekticida u proizvodnji paradajza povećala za čak i do 30 puta. Ovakva zaštita od moljca paradajza je u potpunosti neprihvatljiva, te se preporučuju sledeće mere kontrole:

- Postavljanje feromonskih klopki za registrovanje prisustva i praćenje nivoa populacije, a takođe i za izlovljavanje imaga
- Postavljanje vodenih klopki sa kojima je moguće još masovnije izlovljavanje imaga
- Postavljanje mreže protiv insekata na ulaz u objekat, kao i na mesta za provetravanje objekta
- Uništavanje zaraženih biljaka
- Plodored, obrada zemljišta, adekvatno đubrenje i navodnjavanje
- Biološka borba tj. upotreba prirodnih neprijatelja

Prema podacima sistema prognoze, veoma efikasna je upotreba predatora, stenice *Macrolophus pygmaeus*. Odrasle jedinke i larve stenice hrane se jajima i larvama moljca paradajza, tako što isisavaju njihov sadržaj. Takođe, pored moljca paradajza, ova vrsta predatora ispoljava visoku efikasnost i u kontroli bele leptiraste vaši.

Tokom letnjih meseci, ukoliko dođe do većeg podizanja brojnosti moljca paradajza, ako se registruje preko 50 jedinki na feromonskim klopnama dnevno, ubacuje se dodatna populacija predatora i to na mesta žarišta.

Upotreba prirodnih neprijatelja pokazala se kao veoma efikasna mera u kontroli moljca paradajza u zatvorenom prostoru. Na ovaj način izbegava se nekontrolisana upotreba insekticida i dobija zdravstveno bezbedan proizvod.

Međutim, ukoliko se biološkim merama kontrole ne obezbedi odgovarajuća zaštita paradajza od ove štetočine, moguća je primena hemijskih mera borbe. U tu svrhu preporučuje se primena nekog od registrovanih insekticida:

Coragen 20 SC (hlorantraniliprol) 0,175-0,2 l/ha (karenca 1 dan)

Avaunt 15 SC (indoksakarb) 0,17-0,25 l/ha (karenca 3 dana)

Milena Ćirić, dipl.ing.

Ca i P u ishrani krava

Krave ne mogu da koriste P iz kostiju tako brzo kao Ca. Kada se mobiliše Ca deo P koji je povezan sa njim se takođe oslobađa. U proseku odnos Ca i P u kostima je 2,2:1. Ovaj odnos je u mleku 1,6:1 što znači da se deficiti P javljaju češće nego Ca. Obično se preporučuje da u obroku krava odnos bude 1,5:1, jer on daje zadovoljavajuće rezultate. Kada se odnos suzi na 1:1 ili proširi na 2,5:1 pojava "mlečne groznice" postaje češća. Ako je prisutno dovoljno vitamina D, odnos Ca i P u obroku nije toliko kritičan. Teško je tačno preporučiti odnos Ca i P u obroku, jer svarljivost ovih minerala zavisi od izvora. Obično je svarljivost P veća nego Ca, ali to ne mora uvek da bude slučaj. Takođe, deo P se ponovo vraća (reciklira) putem pljuvačke.

Potrebe krava u Ca i P zavise od telesne mase, količine i sastava mleka I faze steonosti. Potrebe ova dva minerala treba da budu izbalansirane u toku proizvodnog ciklusa. Količina minerala koja biva mobilisana tokom početne faze laktacije treba da se nadoknadi pred teljenje kako bi se očuvalo zdravlje krave I održala proizvodnja. Posebno je značajno da se prati nivo Ca i P pred partus (poslednji mesec) kako bi se izbegla mogućnost pojave mlečne groznice. U toku zasušenja potrebe u Ca su 0,39% SM obroka, a u P 0,24%. Davanje obroka sa više od 0,39% Ca može lako da dovede do mlečne groznice. U laktaciji kod visokoproizvodnih krava potrebe u Ca su 0,80% a P 0,50% SM obroka. Treba izbegavati višak P u obroku za krave, jer je ovaj mineral najčešće njegoa najskuplja komponenta.

Nebojša Đurić, dipl.ing.

Razmnožavanje ribizle zrelim reznicama

Ovaj način se dosta koristi jer je dosta jednostavan i jeftin. Ovim putem se dobijaju dobro razvijene sadnice koje obezbeđuju dobar prijem i visoku rodnost zasada.

Reznice se uzimaju iz rodnih zasada ali je bolje kada se one koriste iz specijalnog matičnjaka podignutog sortno čistim i zdravim sadnim materijalom. Za reznice se koriste jednogodišnji dobro razvijeni letorasti i od jednog letorasta mogu se dobiti 2-3 reznice dužine 10-20 cm. Bolje se ožiljava donji deo reznice ali se može koristiti čitav jednogodišnji letorast sem vršnog dela koji nije dobro sazreo. Ukoliko je zemljište gde će biti reznice bogatije i ako ima navodnjavanja dužina reznice može da bude 10-15 cm ali ako je zemljište siromašnije reznice treba da budu dužine 15-20 cm. Najbolje je kada se letorasti od kojih se prave reznice skidaju nešto ranije u jesen, dok još nije otpalo svo lišće sa njih već je prisutan poneki listić na vrhu jer je tada letorast bogatiji hranljivim materijama. Letoraste treba čuvati u odgovarajućim uslovima, to se postiže vezivanjem u snopove po 25 letorasta i njihovo trpljenje u vlažan pesak ili treset, stim da gornje krajeve treba okrenuti na dole kako bi se usporilo njihovo kretanje. Letoraste možemo čuvati upakovane u najlon kese u hladnjačama na temperaturi od 1-2⁰C. Neposredno pred praporenje uzimaju se letorasti i od njih se prave reznice prekraćivanjem na određenu dužinu. Potapanjem zrelih reznica u toplu vodu oko 45⁰c u trajanju od 15 minuta pre stavljanja u supstrat poboljšava se ožiljavanje za 20%.

U dobro pripremljenom i dobro nađubrenom zemljištu organskim i mineralnim đubrivima pripremljene reznice se sade jednostavnim pobadanjem u redove na rastojanju od 60-80 cm i u redu 10-12 cm , tako da iznad zemlje ostane samo jedan ili dva pupoljka.

Prpoljenje na otvorenom polju se obavlja u proleće, najčešće tokom aprila, odnosno kada se zemljište prosuši i kada je zagrejano. Ožiljavanje zrelih reznica je znatno bolje kada se bazalni deo reznice pre stavljanja u supstrat drži određeno vreme (do 5 sek.) u rastvoru indolbuterne kiseline (IBA 250mg/l) Nakon toga, reznica se ostavlja oko 15 minuta da se prosuši, a zatim bazalni deo potapa u posudu sa praškastim fungicidom i tek onda postavlja u zemlju ili supstrat. Sadi se direktnim pažljivim pobadanjem reznice u zemlju bez sadaljke.

Nebojša Brzaković, dipl.ing.

Značaj selena u ishrani životinja

Naša zemljišta su siromašna selenom. Taj nedostatak se odražava na količinu selena u biljkama koje koristimo za ishranu stoke u prvom redu na preživare. U većoj količini on je toksičan.

Umereni višak selena dovodi do hroničnog trovanja sa Se.

Male količine selena sprečavaju izbijanje niza poremećaja koji su tipični za nedostatak vitamina E. Karakteristična je muskulturna distrofija za nedostatak vitamina E, ili nedostatka

Mnoga uginuća prasadi se javljaju kao posledica hepatitisa usled nedostatka vitamina E ili Se. Dokazano je da dodavanje Se u predelima gde je on u deficitu povećava plodnost ovaca.

Konkretne potrebe u selenu je teško odrediti zbog toga što njegovo iskorišćavanje zavisi od količine tokoferola, sulfata i vitamina E u organizmu. Lucerka je npr. bogata u sulfatima, a on deluje inhibitorno na selen, pa se i potrebe za Se u ovom slučaju povećavaju.

Dakle pri dodavanju selena u hranu mora se voditi računa, jer u većim količinama on je otrovan, a sa druge strane je neophodan za život i zdravlje životinja.

Selen je zastupljen u enzimu (glutation peroksidaza) koji pomaže vitamin E u sprečavanju oštećenja membranoznih tkiva. Dovoljna količina Se u obroku sprečava javljanje mišićne distrofije kod mladih životinja. Deficit Se se javlja kada se životinje hrane biljkama koje se gaje na kiselim zemljištima. On može da bude izražen u vidu poremećaja u reprodukciji. Apsorbovani Se deponuje se u jetri i bubrezima. Potrebe u Se su od 0,1 do 0,3 mg/kg suve materije obroka. Malo prekoračenje u doziranju Se dovodi do toksičnih efekata. Simptomi trovanja su: 1) gubitak vitalnosti, 2) šepanje i bolovi u papcima, 3) gubitak dlake na repu. 2) Znaci akutnog trovanja su: 1) oborena glava i uši, 2) brz ali slab puls i otežano disanje, 3) proliv, letargija i uginuće usled otežanog disanja. U obrocima za krave važno je da Se bude zastupljen. Međutim, količina u kojoj se ovaj mineral dodaje obroku zavisi od toga koliko je prirodno zastupljen u zemljištu i hranivima koja se na njemu proizvode. U krajevima gde je zemljište siromašno u Se preporučuje se da zasušene krave dobiju dopunsku količinu od 3 do 5 mg/dan a krave u laktaciji 6-8 mg/dan.štećenja membranoznih tkiva. Dovoljna količina Se u obroku sprečava javljanje mišićne distrofije kod mladih životinja. Deficit Se se javlja kada se životinje hrane biljkama koje se gaje na kiselim zemljištima. On može da bude izražen u vidu poremećaja u reprodukciji. Apsorbovani Se deponuje se u jetri i bubrezima. Potrebe u Se su od 0,1 do 0,3 mg/kg suve materije obroka. Malo prekoračenje u doziranju Se dovodi do toksičnih efekata. Simptomi trovanja su: 1) gubitak vitalnosti, 2) šepanje i bolovi u papcima, 3) gubitak dlake na repu. 2) Znaci akutnog trovanja su: 1) oborena glava i uši, 2) brz ali slab

puls i otežano disanje, 3) proliv, letargija i uginuće usled otežanog disanja. U obrocima za krave važno je da Se bude zastupljen. Međutim, količina u kojoj se ovaj mineral dodaje obroku zavisi od toga koliko je prirodno zastupljen u zemljištu i hranivima koja se na njemu proizvode. U krajevima gde je zemljište siromašno u Se preporučuje se da zasušene krave dobiju dopunsku količinu od 3 do 5 mg/dan a krave u laktaciji 6-8 mg/dan.

Dejan Stanković,dipl.ing.

Berba,čuvanje i upotrebna vrednost plodova aronije

Aronija je voćna vrsta čiji period sazrevanja plodova spada u periodu polovina avgusta i početak septembra.Plodovi se beru kada postanu sočni,sjajni i skoro crne boje . Njihovo sazrevanje je najčešće jednovremeno, pa se i berba organizuje da se sva količina plodova obere odjednom.Plodovi su čvrste pokožice i otporni prilikom manipulacije. Vrlo su postojani i berba može potrajati i do mesec dana. U zavisnosti od namene, plodovi se mogu brati u pvc burad 110 ili 220 kg, ili u gajbe od 5 ili 25 kg.Jedan radnik može da ubere 80 do 100 kg plodova dnevno. Moguća je i mehanizovana berba mašinama koje se primenjuju pri berbi crne ribizle. Upotrebljavaju ih u Nemačkoj,Poljskoj ,Finskoj. Ove zemlje imaju velike površine pod ovimvoćem te je i isplativost primene ovih mašina opravdana.Učinak ovih kombajna je 0,25-0.30 ha po času.

Ubrani plodovi aronije mogu se čuvati i do 2 meseca na temperaturi od 10°C i relativnoj vlazi 80 -85%,odnosno 3-4 mesecana temperaturi2-3 °C . Čuvanje na hladnom ima pozitivan uticaj na transformaciju tanina i kiselina u plodu . Poboljšava se odnos šećera i kiselona tako da plodovi gube opori ukus i postaju sladji.

Plodovi aronije sadrže povećane količine tanina i polifenola(antocijana,flavonola,fenolnih kiselina) koji plodovima daju opor i manje pogodan ukus, međjutim sve gore pomenute fenolne komponente spadaju u vrlo značajne antioksidante i doprinose antikancerogenoj aktivnosti plodova ove voćke. Zahvaljujući sadržaju bojenih pigmenata(antocijana), plodovi aronije se koriste kao bojadiseri u proizvodnji sokova, likera, džemova,želea. Iscedjen sok od ploda aronije ima intenzivno crvenu boju koja je vrlo stabilna zbog čega je vrlo cenjen kako u preradivačkoj i prehrambenoj tako i u farmaceutskoj industriji .

U farmaceutskoj industriji koristi se kao lekovita biljka.Koncentrisan sok koristi se kao zaštita od kardiovaskularnih poremećaja, jer utiče na smanjenje krvnog pritiska.Upotreba ovog soka naročito je preporučljiva starijoj populaciji .

Snežana Janjić, dipl. Ing.

Prednosti letnje sadnje jagode

Sadnja jagode na otvorenom polju bez polietilenske folije može se obavljati tokom čitave godine u zavisnosti od sistema gajenja, tipa sadnica i vremenskih prilika datog područja. Ali prinosi i kvalitet plodova zavise od vremena sadnje ne samo u prvoj već i u narednim godinama. U našoj zemlji se tradicionalno sadi u proleće, ali letnja sadnja ima niz prednosti. Obavlja se od sredine jula do kraja avgusta. Ako se gaji kao jednogodišnja kultura, onda je bolja ranija letnja sadnja u julu, pa se postižu maksimalni prinosu u narednoj vegetaciji. Prednosti letnje sadnje i kao jednogodišnje ili dvogodišnje ili trogodišnje proizvodnje veoma su značajne: postižu se visoki prinosi, olakšana je borba protiv korova, manje je širenje virusnih oboljenja, može se koristiti i zemljište sa koga je skinuta neka prethodna kultura: grašak, boranija, ječam. Sadnja u leto podrazumeva obavezno navodnjavanje i korišćenje frigo živića, vađenih u jesen prthodne ili proleće iste godine, a sadnja u prvoj polovini avgusta može se izvesti i kvalitetnim živićima iz tekuće vegetacije.

Ana Prokić, dipl.ing.

Stanje useva

Učestale padavine su doprinele pojavi bolesti na povrću zbog čega se savetuje intezivna zaštita istih. Takođe kiša odlaže košenje livada i otežava sušenje. Pojava grada je značajno oštetila voćarske i ratarske zasade.

Ljubodrag Pantelić, dipl.ing.

Rezidba i zaštita zasada maline posle završene berbe

Od pravilnog razvoja i nege ovogodišnjih izdanaka maline zavisi u mnogome njihovo zdravstveno stanje i rod u narednoj godini. Zbog toga je potrebno da se nakon obavljene berbe u zasadima maline izvrši sečenje i uklanjanje starih izdanaka.

Rezidbu obaviti što je moguće niže do zemlje, zatim ostaviti te izdanke da se lagano svenu i sasušu (3-5 dana), što je potrebno da bi se mladi izdanci adaptirali na jače osunčavanje, a zatim ih rezidbom iznad prve, pa iznad druge žice lagano ukloniti, da se ne oštete novi izdanci.

Po dužnom metru špalira odabrati oko 10 zdravih i dobro formiranih izdanaka. Ostale mlade izdanke, a naročito one obolele ili oštećene orezati do osnove i ukloniti, vodeći računa o ravnomernom sklopu izdanaka. Uklonjene izdanke treba zapaliti, da ne bi služili kao izvor zaraze.

Za zaštitu od bolesti treba koristiti jedno od sledećih sredstva:

QUADRIS (ili QUEEN ili PROMESA) 0,075 % (75 ml/100 l vode)

LINUS 0,15 % (150 ml/100 l vode)

AKORD 0,075 % (75 ml/100 l vode)

CAPTAN (ili MERPAN ili METOD) 0,25 % (250 g/100 l vode)

FUNGURAN 0,30 % (300 g/100 l vode)

CUPROZIN 35-WP0,35 % (350 ml/100 l vode)

CUPROXAT 0,35 % (350 ml/100 l vode)

Za suzbijanje štetnih insekata može se koristiti :

TALSTAR 10 EC (ili FOBOS) 0,06 % (60 ml/100 l vode)

NURELL D (ili KONZUL) 0,10 % (100 ml/100 l vode)

KARATE ZEON (ili KOZAK) 0,03 % (30 ml/100 l vode)

MOSPILAN (ili TONUS ili AFINEX) 0,025 % (25 g/100 l vode)

U prethodnom periodu vremenske prilike su pogodovale razvoju i razmnožavanju grinja. Usled napada grinja može doći do zaostajanja u porastu i bočnog grananja kod mladih izdanaka, što je nepovoljna pojava. Za suzbijanje grinja u ovom periodu mogu se primeniti neki od sledećih akaricida:

NISSORUN 0,05 % (50 ml /100 l vode)

ENVIDOR 0,04-0,06 % (40 ml /100 l vode)

SANMITE 20 WP 0,06 % (60 g /100 l vode)

ABASTATE+NU FILM 0,10 % +0,10 (100ml+100ml /100 l vode)

ORTUS 0,10 % (100 ml /100 l vode)

Zaštitu obaviti odmah po završenoj berbi plodova i obavljenoj rezidbi. Zemljište oko mladih izdanaka treba održavati bez korova obradom zemljišta, kosidbom ili primenom herbicida kao što je Basta-15, Sirius, (3-5 l/ha) ili Reglone forte, Didikvat (4 l/ha). Kod primene ovih herbicida korovi treba da budu porasta 10-15 cm.

Ove preporučene mere je neophodno izvesti, jer se sa negom i zaštitom maline za sledeću godinu počinje po završenoj berbi ove godine.

Milenko Gavrilović, dipl. ing.

AGRO PONUDA BERZA POLJOPRIVREDNIH PROIZVODA SRBIJE

Poštovani poljoprivredni proizvođači posetite stranicu <http://www.agroponuda.com/> ili nam se obratite ako želite nešto da oglasite da prodajete ili kupujete.

Dominantne mesečne cene preuzete iz biltena STIPS-a

Cene žive stoke u Srbiji 18-24.07.2016

Cene žive stoke na stočnim pijacama				Klanične cene žive stoke			
Životinje	težina	rasa	Dominantna cena	Životinje	težina	rasa	Dominantna cena
Dviske	Sve težine	Sve rase	140-200	Bikovi	Preko 500kg	HF	225
Jagnjad	Sve težine	Sve rase	200-300	Bikovi	Preko 500kg	SM	220-255
Jarad	Sve težine	Sve rase	160-250	Jagnjad	Sve težine	Sve rase	210-290
Junad	preko 480kg	SM	220	Junad	Do 300kg	Sve rase	
Junad	350-	Sve		Junad	350-	Sve	230-250

	480kg	rase			480kg	rase	
Bikovi	Preko 500kg	SM		Junad	Preko 480	Sve rase	210-240
Krave za klanje	Sve težine	SM		Krave za klanje	Sve težine	SM	140-170
Krmače za klanje	Preko 130kg		90-130	Krmače za klanje	Sve rase		90-115
Ovce	Sve težine	Sver rase	80-160	Ovce	Sve težine	Sver rase	120-150
Prasad	16-25kg	Sve rase	150-240	Prasad	16-25kg	Sve rase	140-180
Prasad	Do 15kg	Sve rase	160-220	Prasad	Do 15kg	Sve rase	
Tovljenici	80-120kg	Sve rase	110-140	Tovljenici	80-120kg	Sve rase	110-160
Tovljenici	Preko 120kg	Sve rase	110-150	Tovljenici	Preko 120kg	Sve rase	100-143
Telad	80-160	SM		Telad	80-160	SM	320-460
Koze	Sve težine	Sve rase	80-150	Šilježad	kg	Sve	140

Cene žitarica i stočne hrane na produktnoj berzi 18-22.07..2016.god. u Srbiji.

Kukuruz	pšenica	Soja	Suncokretova sačma 33%
20.46din/kg	16.28 din/kg	din/kg	Din/kg

Cene povrća u Srbiji kvantaške pijace zaključno sa 18-24.07.2016.god.

Vrsta	Dominantna cena Jedinica mere din/kg	Vrsta	Dominantna cena Jedinica mere din/kg
Boranjia	100-130		
Brokoli	170	Luk beli	300
Grašak		Luk crni mladi	
Karfiol	180	Luk crni	20-35
Krastavac	40-55	Paprika babura	40/80
Krompir	25-30	Paprika šilja	40-70
Patlidžan		Paradaiz	50-70
Pasulj beli	180	Tikvice	20-40
Praziluk		Zelena salata (komad)	25-44
Spanać	100-130	Šargarepa	30-35

Cene voća u Srbiji sa kvantaške pijace 18-24.07.2016.god.

Vrsta	Jedinica mere din/kg	Vrsta	Jedinica mere din/kg
Jabuka -Ajared	65-75	Kupina	60-90
Jabuka Delišes		Nektarina	
Jabuka –G.Smith		Orah	700
Kruška	70-120	Grožđe crno	
Breskva	65-75	Kajsija	200
Jagoda		Šljiva	30-45

Izdavač:

„POLJOPRIVREDNA SAVETODAVNA I STRUČNA SLUŽBA UŽICE“ DOO Užice

Tiraž:

300 primeraka